

Слово

СЕДМИЧНИК ЗА ОБЩИННИТЕ
И КМЕТСТВАТА

WWW.SLOVOPLUS.COM

e-mail: slovoplyus@abv.bg, slovoplus@yahoo.com

13 - 19 януари 2022, ЦЕНА 0,30 ЛВ.
ГОДИНА XXVI, БРОЙ 1, (1292) ISSN 1310 - 9693

● "Великият Туран"

Ще стане ли Тюркският съвет ядро на нова геополитическа общност?

Проф. гфн, г-р ист. Нако СТЕФАНОВ

На 12 ноември 2021 г. в Истанбул се състоя VIII среща на най-високо равнище на Тюркския съвет. Става дума за международна инициатива, чийто официално наименование е Съвет за сътрудничество на тюркскоговорещите (тюркско-езичните) страни. За съжаление нашата заинтересувана общественост и в по-широк план - една значителна част от българското общество, няма представа за този проект, неговите цели и развитие. Въпреки че в една или друга степен не само в дългосрочна, но дори и в краткосрочна перспектива пътят, по който ще се развива общността Тюркски съвет, определено има пряко отношение към националните ни интереси и бъдещето на Родината ни.

@Кратък преглед на създаването и развитието на Тюркския съвет

След разпадането на Съветския съюз, новите независими тюркски държави Азербайджан, Казахстан, Киргизстан, Туркменистан и Узбекистан, както и Турция, организират срещи на върха на главите на тюркоезичните държави. Първата такава среща се провежда през 1992 г. в Анкара. На 30 октомври 1992 г., по инициатива на тогавашния президент на Република Турция Тургут Йозал, Анкара е домакин на първата "Среща на върха на тюркоезичните държави", в която участват Тургут Йозал, Абулфаз Елчибей, Ислам Каримов, Нурсултан Назарбаев, Сапармурат Ниязов и Аскар Акаев. На тази среща на върха участниците обявяват установяването на политическо и икономическо единство. На 12 юли 1993 г., в тогавашната столица на Казахстан Алма-Ата, е подписано споразумение за създаване на Международната организация за тюркска култура.

Освен това през 1992 г., в Алма-Ата е създадена Обединена администрация на тюркските изкуства и езици, а през 1998 г., в Баку, е създадена Парламентарната асамблея на тюркоезичните страни. И двете организации по-късно преминават под егидата на Тюркския съвет.

Втората среща на върха на главите на тюркоезичните държави е свикана на 18 октомври 1994 г. в Истанбул. На срещата на върха присъстват първите лица на тюркските държави. Участниците почитат с минута мълчание президента на Турция Тургут Йозал, починал предишната година. Работата на срещата е придружена с полемика между руската и турската страна. На срещата на върха президентът на Казахстан Нурсултан Назарбаев излиза с идеята за организиране на Евразийски икономи-

чески съюз с участието на страните от Източна Европа и Китай.

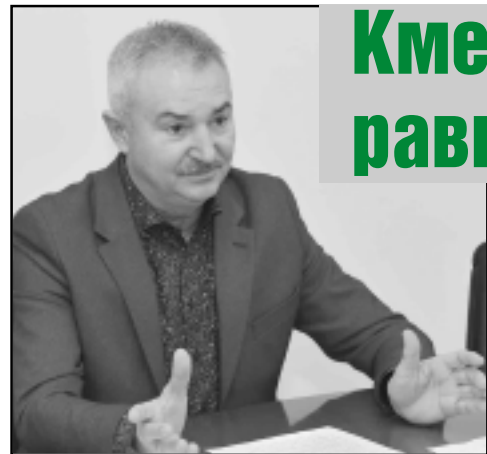
Третата среща на главите на тюркските държави е на 28 август 1995 г. в Бишкек, столицата на Киргизстан. Срещата на върха е насрочена да съвпадне с честването на 1000-годишнината от киргизския епос "Манас". Президентът на Киргизстан Аскар Акаев подарява на държавните глави шест уникални ръчно изработени килима, изтъкани в чест на срещата на върха - "Големия килим на президентите". Откривайки срещата на върха, той отбелязва, че **тюркските републики, след дълга изолация, трябва да възстановят взаимноизгодните връзки и да засилят сътрудничеството.**

На срещата на върха в Бишкек, турският президент Сюлейман Демирел отбелязва, че **за Турция проектът за изграждане на магистрала, свързваща Централна Азия с Турция, е приоритет от гледна точка на износа на богатите ресурси на региона към световните пазари през Турция.**

Със създаването на Тюркския съвет, през 2009 г., на 10-та среща на върха, е решено **срещите на най-високо ниво да бъдат преименувани на Срещи на върха на Тюркския съвет.**

Началото на Тюркския съвет е 3 октомври 2009 г. в Нахичеван (град в Азербайджан, столица на Нахичеванската автономна република, която е автономен регион (анклав) в състава на Азербайджан. Тя обаче е отделена от основната азербайджанска територия от Сюникската област на Армения). На този ден четири тюркско-говорещи (тюркско-езични) държави - Азербайджан, Казахстан, Киргизстан и Турция подписват споразумение за създаването на този съвет. По думите на Халил Акънджъ, генерален секретар-основател на организацията "Тюркският съвет стана първия доброволен съюз на тюркските държави в историята".

> на стр. 3

Кметът на Монтана направи равностметка в края на 2021

Като трудна, но успешна за община Монтана определи изтеклата година кметът Златко Живков.

Приходите от местни данъци и такси са нараснали до 10,4 милиона лева, при 9,1 милиона през миналата година. Това се дължи на усилената кампания за събиране на стари задължения - близо 2 милиона лева. Така бюджетът на община Монтана, заедно със средствата от европейско финансиране ще стигне рекордна рамка от 80 милиона лева в края на тази година.

В изявлението си пред журналисти кметът Живков акцентира върху социалната дейност на общината и най-вече усилената работа на Домашния социален патронаж. Осигуряване на обяд и грижи в домашна среда ползват близо 1000 души в града и селата на Монтана. Още близо

500 са хората потребители на другите услуги на общината в социални комплекси и по асистентски програми.

Най-важните европейски проекти за Монтана са по програмите "Околна среда" и "Лайф" за подобряване качеството на атмосферния въздух. До сега 270 домакинства са подменили отоплителните си уреди от твърдо на екологично гориво. До 2023 се очаква те да достигнат 550.

През тази година са започнати и значителни проекти по оперативна програма "Региони в растеж" в културна и социална инфраструктура. Това са проектите за основна реконструкция на сградата на читалище "Разум" и за ремонт на 22 социални жилища. Крайният срок на изпълнението им е през следващата година. Ремонти са направени и на почти всички сгради на детски ясли, градини и училища, обобща Живков.

По програмата за трансгранично сътрудничество се работи по проект за развитие на спортната инфраструктура - стадион в село Николово.

Дългоочакваният ремонт на централния площад "Жеравица" ще започне още в началото на 2022. През нея се очаква напредък и по изграждането на младежкия център, финансиран по исландската програма.

174 г. от рождението на Христо Ботев

Христо БОТЕВ

Борба

В тъжи, в неволи, младост минава,
кръвта се ядно в жили вълнува,
погледът мрачен, умът не види
добро ли, зло ли насреща иде...
На душа лежат спомени тежки,
зловна ги памет често повтаря,
в гърди ни любов, ни капка вяра,
нито надежда от сън мъртвешки
да можеш свестен човек събуди!
Свестните у нас считат за луги,
глупецът вредом всеки почита:
"Богат е", казва, пък го не пита
колко е души изгорил живи,
сироти колко той е ограбил
и пред олтарят бога измамил
с молитви, с клетви, с гуми лъжливи.
И на обществен тоя мълчил
и поп, и черква с вяра слугуват;
нему се кланя дивак учител,
и с вестникарин зайдно мъдруват,
че страх от бога било начало
на сяка мъдрост... Туй е казало
стаго от вълци във овчи кожи,
камък основен за да положи
на лъжи святи, а ум човешки
да скове навек в окови тежки!
Соломон, тоя тиран развратен,
отдавна в раят неуге заграден,
със своите притчи между светците,
казал е глупост между глупците,
и неясветът до днес повтаря -
"Бой се от бога, почитай царя!"
Свещена глупост! Векове цели
разум и совест с нея се борят;
борци са в мъки, в неволи мрели,
но, кажи, що са могли да сторят!
Светът, привикнал хомот да влачи,
тиранство и зло и до днес тачи;
тежка желязна ръка целува,
лъжливи уста слуша със вяра:
мълчи, моли се, кога те бият,
кожата да ти одере звярът
и кръвта да ти змии изпият,
на бога само ти се надявай:
"Боже, помилуй - грешен съм азе",
думаи, моли се и твърдо вярвай -
бог не наказва, когото мрази...
Тъй върви светът! Лъжа и робство
на тая пуста земя царува!
И като залог из род в потомство
ден и нощ - вечно тук преминува.
И в това царство кърваво, грешно,
царство на подлост, разврат и сълзи,
царство на скърби - зло безконечно!
Кипи борбата и с стъпки бързи
върви към своят свещен конец...
Ще викнем ние: "Хляб или свинец!"

Започна приемът на проекти в Националната кампания "Чиста околна среда - 2022 г."

За поредна година Министерство на околната среда и водите (МОСВ) и Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС) обявяват конкурс в рамките на Националната кампания "Чиста околна среда - 2022 г." на тема: "Обичам природата - и аз участвам". Допустими бенефициенти в конкурса са общини, кметства, кметски наместничества, училища, детски градини и Центрове за подкрепа на личностното развитие (ЦПЛР)/ Обединени детски комплекси (ОДК).

Средствата в кампанията на обща стойност до 3 500 000 лв. ще бъдат разпределени по следния начин:

1. За проекти на общини и кметства - до 15 000 лв. с ДДС на обща стойност - 2 000 000 лв.;
2. За проекти на училища, детски градини и ЦПЛР/ОДК до 7 500 лв. с ДДС на обща стойност - 1 500 000 лв.

Обявите за конкурса с критериите за участие са публикувани на електронната страница на МОСВ: <https://www.moew.government.bg/bg/startirakampaniyata-chista-okolna-sreda-2022/>

- Обява за конкурс за общини и кметства - Приложение 1
- Обява за конкурс за училища, ЦПЛР/ОДК и детски градини - Приложение 2
- Декларация за липса на двойно финансиране
- Декларация за потвърждаване актуалността на данните и автентичността на подписите.

Конкурсните проекти се изпращат до деловодството на ПУДООС по Държавна единна електронна система за обмен на документи (Eventis, Акстър и др.), или по e-mail: projekti2022@pudoos.bg

Проектът, заедно с приложението, задължително следва да бъдат сканирани и изпратени като един файл!

Крайният срок за изпращане на проектите е:

- За училища, детски градини и ЦПЛР/ ОДК - 18.02.2022 г.
- За общини и кметства - 04.03.2022 г.

Таблица с входящите номера на всички постъпили проектни заявления ще бъде публикувана в срок до 11.03.2022 г. на интернет страницата на ПУДООС: www.pudoos.bg, в раздела на кампанията "Чиста околна среда - 2022 г." с мото "Обичам природата - и аз участвам".

Община Монтана преведе близо 7 милион лева за заплати и издръжка

Община Монтана е превела по сметките на второстепенните разпоредители с бюджетни средства 6,8 милиона лева, съобщи кметът Живков на редовния си петъчен брифинг. Близо половината от средствата са за заплати и осигуровки на заетите в сферите на образованието, здравеопазването, социалните услуги, култура и в общинските предприятия.

Най-тежката част са увеличените сметки за ток, газ и хранителни продукти за патронажна грижа. Разплатени са дължимите суми към 30 доставчици, уточни Живков. Само улично осветление в града и 23-те села за декември е струвало 102 хиляди лева на общината.

Другата новина от седмицата е подписването на договора за строително-монтажните работи, по проекта за реконструкцията на площад "Жеравица". Изпълнител на обекта е ДЗЗД "ПИМ-ВР" с регистрация в Монтана. Проектът ще се осъществи на няколко етапа като се работи в обособени зони. Очакванията на кмета на Монтана е той да бъде завършен до края на 2022.

Предстои да бъде внесено предложение до Общинския съвет за друг голям строителен обект в Монтана - реконструкцията на читалище "Разум", съобщи още Живков. С предложението ще се иска разрешение за кандидатстване за мостово финансиране на строителните дейности. Читалището е важна част от културната инфраструктура на Монтана и в момента се подменя покривната му конструкция. Проектът се изпълнява по оперативна програма "Региони в растеж".

Община Мездра

Добротворци от столицата зарадваха с коледни подаръци деца и младежи в риск и подпомогнаха с хранителни продукти възрастни хора

В навечерието на Рождество Христово група добротворци от София организираха благотворителна кампания в подкрепа на възрастни хора в неравностойно положение от Северозападна България и сбъднаха коледните желания на деца и лица с увреждания, лишени от родителски грижи. Дни преди Коледа те подпомогнаха с хранителни продукти самотно живеещи пенсионери от селата Горна Кремена, Зверино и Ребърково и зарадваха с подаръци потребителите на Комплекс социални услуги за деца и лица с увреждания (КСУДЛУ) в гр. Мездра. Към благородната кауза се присъединиха хора с големи сърца не само от столицата, но и от други региони на страната.

Крайно нуждаещите се възрастни хора бяха подпомогнати с трайни хранителни продукти - брашно, захар, боб, леща, ориз, макаронени и захарни изделия, олио, консерви, подправки и др., а потребителите на КСУДЛУ бяха зарадавани с подаръци - анцузи, пижами, бельо, чорапи, обувки, зимни дрехи, тоалетни принадлежности и др., които предварително бяха споделили, че желаят да получат в писмата си, адресирани до Дядо Коледа.

Организатор на дарителската кампания е Илияна Мирчева, с помощници Радина Георгиева, Калоян Згурев, Дани Жобчиев и Сашо Михов. Координатор на благотворителната инициатива, която се реализира в община Мездра за втори път след 2019 г., е Христо Христов, психолог в ОУ "Христо Ботев" и в ОУ "Св. св. Кирил и Методий".

Хранителните продукти и подаръците бяха транспортирани с микробус, осигурен от Лео Кадели, създател на Платформата "Приятелите, помагайте!", а даренията бяха складираны в помещение, предоставено от Петър Стоянов.

Така младите доброволци от "Запази доброто" стоплиха сърцата на деца и възрастни в нужда и за пореден път доказваха, че по Коледа стават чудеса!

Нашата страница за Корея

Георги АНГЕЛОВ

Облаци, в Корея ли отивате?
Имам там един приятел.
Все му обещавам
да намина.

Десет века оттогава.

Колко стихове ще си четем
на чаша вино.
Луна на гъното
не ще оставим.

Из
поетичната
книга
"Ежедневие"

Насоки за развитие и просперитет през 2022 година

Пленум на ЦК на Корейската трудова партия

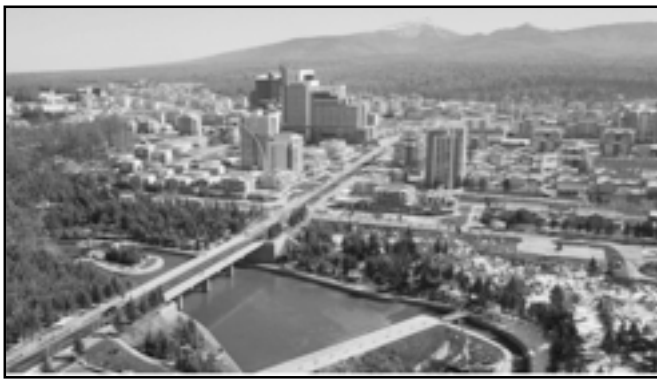
В навечерието на 2022 година се проведе пленум на ЦК на Корейската трудова партия, за да набележи насоките за развитие на КНДР през новата година

Пленумът се проведе в сградата на ЦК от 27 до 31 декември 2021 под ръководството на Генералния секретар на партията Ким Чен Ун и предизвика огромен интерес и очаквания от целия народ в момент, когато страната уверено се развива и успешно завърши първата година от петгодишния план, приет на Осмия конгрес на партията.

Генералният секретар на Корейската трудова партия, Ким Чен Ун представи два доклада. В първия доклад "За ориентацията на работата на партията и държавата през 2022", той подчерта че 2021 година беше година на голяма победа в социалистическото строителство, независимо от суровите условия. Очевиден прогрес и успехи се наблюдаваха в сектора на селското стопанство, който беше приоритет за партията. Това, което е много важно, че вече има увереност и успешен опит за развитие на земеделието, независимо от всякакви неблагоприятни климатични условия. Затова Ким Чен Ун предложи ЦК да изпрати благодарност до всички ръководители, работници и учени в сектора на селското стопанство, които постигнаха високи резултати през 2021 независимо от неблагоприятните условия.

Главният успех в подобряването на живота на народа през изминалата година беше в областта на гражданското строителство. Прег завършване е строителството на 10 000 нови апартаментна в Пхенян. Завърши успешно третия етап от изграждане на град Самжион, който ще е модел за строителство в малки и средни населени места.

Новият град Самжион

Изпълнява се проект за строителството на 5000 нови жилища в миньорския град Комдок, който пострада от катастрофалните наводнения през миналата година.

Успехи бяха постигнати и в индустрията и транспорта. В цялото народно стопанство се установи дисциплина в изпълнението на плана, което е гаранция за напредъка на икономиката в бъдеще. Органите за управление засилиха и подобриха централизираното управление и контрол на държавата върху икономиката.

Секторът на отбранителната индустрия успешно разработи и изпита редица модерни видове оръжия. Това също е едно от много важните постижения през годината.

През тази година много младежи доброволно заминаха да работят в най-трудните места и постигнаха успехи, с които заслужиха уважението на хората. Изключително високият дух на младежта е забележителен политически успех.

Оценявайки високо успехите през изминалата година, ЦК на партията смята, че методите за развитие на икономиката на основата на собствените сили са изяснени,

доказани и успешно се прилагат. Генералният секретар, от името на ЦК, благодари на партийните членове, на трудещите се и военнослужещи затова, че преодолявайки всички трудности постигнаха забележителна победа през 2021 г. Накрая той анализира подробно и допуснатите недостатъци и важните уроци от работата през изминалата година.

Главната задача пред партията и народа през 2022 година, ще е изпълнението на целите за втората година от петилетката и на тази основа постигане на напредък на страната и повишаване жизненото равнище на народа. Подробно бяха посочени задачите на всички основни отрасли на тежката индустрия.

И през 2022 партията и страната трябва да концент-

рират главните си усилия в селското стопанство като му осигурят необходимите материални ресурси и работна ръка. Производството на зърно трябва да се увеличава, в това число и като се увеличат площите, засети с пшеница и ечемик. Строителството на жилища ще продължава в големи мащаби както в столицата, така и в малките населени места. Важни задачи за производството на стоки за потребление ще изпълнява леката промишленост. Залесяването и укрепването на речните корита ще продължават с високи темпове.

Ким Чен Ун подчерта нарасналата роля на правителството в планирането и централизираното управление на икономиката. В областта на науката главната задача ще е развитие на технологиите за повишаване независимостта на националната икономика. В здравеопазването голям успех е, че не беше допуснато проникването на епидемията от коронавирус в страната и тази задача продължава да бъде главен приоритет на цялата държава, като в това отношение не трябва да има никакво отпускане или пропуски.

Генералният секретар постави задачи и на сектора на националната отбрана като отбеляза, че международното положение става все по-нестабилно с всеки изминал ден, което налага укрепване на отбранителните способности на страната без никакво отлагане. Трябва да се вземат решителни мерки и за повишаване способността на народното опълчение да води бойни действия в условията на съвременна война. Поставени бяха задачи за укрепване на партията, която е генерален шаб на революцията като постоянно се повишава нейната ръководна роля, за да се гарантират нови победи в социалистическото строителство. След изказването на Ким Чен Ун пленумът разгледа изпълнението на държавния бюджет през 2021 и проекта за бюджет през 2022. Беше прието те да бъдат представени за одобрение на сесията на Върховното народно събрание на КНДР.

След това беше дискутирана трета точка от дневния ред на пленума "Непосредствени задачи за правилното решаване на въпроса за социалистическото селско стопанство в нашата страна". Ким Чен Ун изнесе исторически доклад по тази тема: "Нека открием нова велика ера в развитието на нашето социалистическо селско стопанство". В доклада той посочи, че достигането на целта на социалистическото строителство на село е гигантска и сериозна революция! която може да се изпълни на етапи на основата на науката.

Продължава в следващия брой

● "Великият Туран"

Ще стане ли Тюркският съвет ядро на нова геополитическа общност?

Проф. гфн, г-р ист. Нако СТЕФАНОВ

> от 1 стр.

По-нататък във времето върви укрепването и разширяването на Тюркския съвет, а именно:

- През 2012 г. са приети знамето и емблемата на Тюркския съвет;

- На 30 април 2018 г. е обявено, че Узбекистан ще се присъедини към Тюркския съвет и ще присъства на предстоящата среща на върха на организацията в Бишкек. Официално кандидатурата за членство на 12 септември 2019 г.;

- От края на 2018 г. Унгария е наблюдател и може в бъдеще да поиска пълноправно членство;

- През 2020 г. украинският заместник-министър на външните работи Емине Чепар заявява, че **Украйна желае да стане наблюдател**;

- На 3 май 2021 г. Афганистан официално кандидатурата за статут на наблюдател в Тюркския съвет;

- Въпреки че Туркменистан е обявил официално неутрален статут, се предполага, че на предстоящата среща в Истанбул, **Туркменистан ще кандидатурата най-малко за статута на наблюдател, ако не и за член.**

@Цели, задачи и структури на Тюркския съвет

В Преамбюла на Споразумението от Нахичеван във връзка с основните цели на Тюркския съвет, се казва следното: "Тюркско езичните държави, наричани по-долу "страните":

- базирани на исторически връзки, общ език, култура и традиции на техните народи; с цел по-нататъшно задълбочаване на всеобхватното сътрудничество;

- като желаят съвместно да допринесат за укрепване на мира, гарантиране на сигурност и стабилност, в региона и в света като цяло, по отношение на развитието на процеси на политическа много поляриност, икономическа и информационна глобализация;

- като се има предвид, че взаимодействието в рамките на общата структура улеснява разкриването на огромен потенциал за добросъседство, единство и сътрудничество между държавите и техните народи;

- изхождайки от духа на взаимно доверие, взаимна изгода, равенство, взаимни консултации и стремеж към общо развитие, установени на срещите на върха на главите на тюркско-езичните държави;

- потвърждават придържането си към целите и принципите на Устава на Организацията на обединените нации и други универсално признати принципи и норми на международното право, включително суверенно равенство, териториална цялост и неприкосновеност на международно признатите граници на държавите, както и тези, свързани с поддържането на международен мир, сигурност и развитие на добросъседски и приятелски отношения и сътрудничество между държавите.

За постигане на тези цели се предвиждат следните задачи:

- Укрепване на взаимното доверие и приятелството между страните;

- Разработване на общи позиции по въпроси на външната политика;

- Координиране на действия за борба с международния тероризъм, сепаратизъм, екстремизъм и трансгранични престъпления;

- Насърчаване на ефективно регионално и двустранно сътрудничество във всички области от общ интерес;

- Създаване на благоприятни условия за търговия и инвестиции;

- Стремеж към всеобхватен и балансиран икономически растеж, социално и културно развитие;

- Разширяване на взаимодействието в областта на науката, технологиите, образованието, здравеопазването, културата, спорта и туризма;

- Насърчаване на взаимодружителното на средствата за масова информация и други средства за комуникация;

- Насърчаване на обмена на съответна правна информация и засилване на правното сътрудничество.

Съответно Тюркският съвет изгражда разширена мрежа от структури и организации предвид осъществяване на задачите за постигане на своите цели, а именно:

- Съветът на държавните глави;

- Съветът на министрите на външните работи;

- Комитетът на висшите длъжностни лица;

- Съветът на старейшините на тюркско-езичните държави;

- Секретариат.

Следва да се отбележи, че Тюркският съвет функционира и като организация - чадър за всички други механизми за сътрудничество като:

1. Парламентарната асамблея на тюркско-езичните страни (TURKPA) (административна столица, Баку, Азербайджан);

2. Международната организация за тюркска култура (TURKSOY) (административна столица, Анкара, Турция);

3. Международна тюркска академия (административна столица, Нур-Султан, Казахстан);

4. Фонд за тюркско културно наследство;

5. Център на номадските цивилизации (административна столица, Бишкек, Киргизстан);

6. Тюркски бизнес съвет (административна столица, Истанбул, Турция).

Ключовите стратегически решения в рамките на

Тюркският съвет се вземат на равнище Съвет на държавните глави. Днес петте страни-членки на съвета, преди 8-мата среща в Истанбул на 12 ноември 2021 г., а именно - Азербайджан, Казахстан, Киргизстан, Узбекистан и Турция, като общност са с население от близо 155 милиона жители, с територия от 4,242,362 кв. км, с БВП по номинална стойност за 2020 г. от близо 1 трилион щатски долара/по-точно 997 млрд. щ. г./ и със среден доход на човек от населението - \$6485.

@Съвременна Турция като инициатор и двигател на Тюркския съвет

Несъмнено ключов инициатор и двигател на Тюркския съвет е съвременна Турция. Не бива да се забравя, че република Турция е страна с население от 82.5 милиона. Тя влиза в т.нар. G-20, тъй като е на 19-то място в света по брутен вътрешен продукт (БВП), по номинална стойност и на 11-то по БВП, изчислен по паритет на покупателната способност за 2020 г. Страната е сред световните лидери в производството на селскостопански продукти, текстил, автомобили и части, кораби, строителни материали и домакински уреди.

Турция е член на НАТО от 1952 г. и играе немаловажна роля в обезпечаването на колективната сигурност на Алианса. Турските сухопътни въоръжени сили са сред десетте най-боеспособни в света и вторите по сила в НАТО след тези на САЩ, а също така са и най-значимите в Близкия Изток.

Трябва да се подчертае, че в рамките на Студената война централно-азиатският вектор на външната политика на Турция се разглежда от турските политици само в контекста на политиката на СССР спрямо живеещите там народи, с които Анкара има минимални връзки.

Едва след разпада на СССР турската страна започва официално да декларира своето родство с общностите от Централна Азия. Концептуалните основи на външната политика на Република Турция в региона на Централна Азия са положени по време на управлението на президента Тургут Йозал (1989-1993). **В този момент, в обстановка на значими промени на световно равнище, турската външна политика работи по три ключови вектора:**

- Съхраняване и усъвършенстване на сътрудничеството с най-близкия си съюзник - Съединените щати, който след разпада на СССР става единствения лидер на новия еднополюсен свят.

- Турция се стреми да поеме ролята на представител на Запада - САЩ и Западна Европа в региона на Балканиите, Близкия Изток и Централна Азия;

- Като използва общите историко-културни корени, Турската република възнамерява да разшири влиянието си върху новосформираните централно-азиатски държави. Последните стоят пред предизвикателството да определят националните си интереси и политически предпочитания в новосъздадената обстановка. В случая Турция иска да влезе в ролята на покровител на младите републики пред Запада.

На 8 декември 1991 г., след като е създадена Общността на независимите държави (ОНД), Турция става първата страна, която признава новите независими тюркски републики. Първото споменаване на Централна Азия като независима единица може да се види в програмата на правителството на Тансу Чилер - 25 юни 1993 г. - 5 октомври 1995 г. В този документ за първи път се появява обозначаването на такъв регион като Евразия, а именно: укрепването на мира и сътрудничеството в тръгъвляника Европа-Евразия-Близък изток се обявява за една от основните цели на Република Турция.

В тези години турските политици ентусиазирано обсъждат възможностите за "възстановяване на тюркското единство", а в медиите се появяват нови термини: "узбекски турци", "киргизки турци", "татарски турци" или просто - "външни турци". За такива "външни турци" се създават активно образователни програми, където на младите хора от Централна Азия и Азербайджан се разказва за предимствата на турския начин на развитие. Турците също така предоставят стипендии за тюркско-езични студенти както в самата Турция, така и в местните клонове на нейните учебни заведения. Освен това във всички тюркско-езични републики в пост-съветското пространство, турската страна създава образователни институции - специализирани училища, колежи и университети.

@Новите тенденции в рамките на Тюркския съвет през последните години

Новите тенденции, които през последните години се забелязват в Тюркския съвет, могат да бъдат демонстративни с казаното от президента на Турция Реджеп Таип Ердоган след 7-мата среща на високо равнище на Тюркския съвет, проведена през октомври 2019 г. в Баку, столицата на Азербайджан. Тогава той изрича: "До днес казахме "Една нация - две държави"... и сега станахме една нация, пет държави. Дай Боже, Туркменистан също да се присъедини към нас и така ще станем една нация, шест държави, ще засилим съвместното сътрудничество в региона."

Казано по друг начин става дума за стремеж от страна на Турция за постигане не просто на културно, дипломатическо и икономическо сътрудничество, но за политическа интеграция в нейните вътрешни, външни и даже военнополитически аспекти.

Продължава в следващия брой

Заседание на Общинския съвет във Вършец

Съветниците гласуваха и актуализация на общинския бюджет за 2021 г.

Спас ЗАРЧЕВ

Общински съвет - Вършец прие план-сметка, включваща необходимите разходи за дейностите по третиране на битови отпадъци и почистване на площи за обществено ползване за 2022 година.

Местните парламентаристи гласуваха изпълнение на мерките във връзка с COVID-19 и актуализация на бюджета на Община Вършец за 2021 година.

Общински съвет - Вършец даде съгласие да бъде продължена процедурата по изработване на Подробен устройствен план - План за регулация и застрояване за делба на поземлен имот с идентификатор 12961.423.601 и на сгради с идентификатори 12961.423.601.1 и 12961.423.601.2 по КК и КР на гр. Вършец, собственост на "Медицински център - Вършец" ЕООД в отделен самостоятелен имот.

Общинските съветници приеха направените инвестиции в активи публична общинска собственост от "ВиК" ООД, гр. Монтана през 2021 г. в община Вършец, като част от одобрената инвестиционна програма, във връзка с изпълнение на ангажимент за минималното ниво на инвестициите от ВиК оператора.

Местните парламентаристи гласуваха отмяна на "Наредбата за упражняване правата върху общинската част от капитала на търговските дружества с общинско участие, за участието на общината в граждански дружества и в сдружения с нестопанска цел на община Вършец", приета с Решение № 77 от Протокол № 10/29.03.2012 г., изменена с Решение № 570 по Протокол № 43 от 10.05.2018г. от Общински съвет - Вършец.

Общински съвет - Вършец гласува актуализиране на "Програмата за управление на отпадъците на община Вършец за периода 2021 - 2028 г.", в частта на точка 3.3.2 "Морфологичен анализ на състава и количества на ТБО на община Вършец".

Общински съвет - Вършец гласува провеждане на публичен търг с тайно наддаване по реда на ЗОС, НРПУРОС, НУРПТК на община Вършец за продажба на 20 бр., конфискувана озвучителна техника собственост на община Вършец.

Общински съвет - Вършец отпусна финансова помощ на "Медицински център - Вършец" ЕООД от собствения си бюджет за 2021 година, сумата от 2 926,53 лева за погасяване на текущи задължения за доставка на електроенергия на "Медицински център - Вършец" ЕООД.

До края на м. март ще бъде извършена подмяна на водопроводите по няколко улици в гр. Мездра

Във връзка с изпълнението на Проект "Изграждане на ВиК инфраструктура на обособената територия, обслужвана от "Водоснабдяване и канализация" ООД - Враца", който се реализира от "ВиК" - Враца, Община Мездра уведомява гражданите, че до края на месец март 2022 г., съгласно одобрения инвестиционен проект и издадените разрешения за строеж, ще бъде извършена подмяна на водопроводите по следните улици в гр. Мездра:

- ул. "Александър Стамболийски",
- ул. "Янко Сакъзов",
- ул. "Патриарх Евтимий",
- ул. "Георги Кирков",
- ул. "Дружба"
- ул. "Никола Вапцаров".

Поради извършване на строително-монтажните работи за захранване на новоизградените водопроводи през този период е възможно временно да бъде нарушено водоснабдяването във въпросните райони.

Ръководството на

ЦЕНТРАЛНИЯ КООПЕРАТИВЕН СЪЮЗ

Ви пожелава Святата Коледна нощ да озари дома Ви със здраве и благодат, а новата 2022 година да изпълни дните Ви с радост, надежда и успех!

Ръководството на Областен кооперативен съюз - Враца

Честити

светлите Рождественски и Новогодишни празници на всички член-кооператори, на служителите и дейците, работещи за кооперативните идеи.

С пожелание за крeпко здраве, късмет и оптимизъм през 2022 година, за да бъде успехът постоянен спътник във всичките ни дела.

Весели Коледни и Новогодишни празници!

Ани ДАМЯНОВА
председател на ОКС - Враца

ОБЛАСТЕН КООПЕРАТИВЕН СЪЮЗ - МОНТАНА

поздравява своите член-кооператори, съграждани и приятели с най-светлия християнски празник Рождество Христово! Нека Коледната звезда огрява вашия път в живота!

Нека новата 2022 година бъде мирна, спорна и изпълнена с добри дела!

Бъдете здрави и щастливи!
Весели празници!

инж. Бранимир ДИМИТРОВ
председател на ОКС - Монтана

95 години от рождението на Иван ДАВИДКОВ

Поетизация и възвисяване на човешкия труд

Параскева МАРКОВА

Темата за съзидателния труд е основна в творчеството на писателя Иван Давидков. Толкова сериозно е неговото отношение към тази страна на нашата действителност, че той я разработва не само в поетичните си книги, но и в една от най-интересните си белетристични творби - "Балада за самотните мореплаватели". Вълнува го не само трудът въобще, а преди всичко творческият труд. И в този смисъл е много показателна, интересна и приносна неговата книга "Каменоломна" (1974 г.).

Стихосбирката "Каменоломна" е една поетизация и възвисяване на човешкия труд, на нравствения подвиг на трудовия човек, който прави подвластна на себе си природата, който оставя следите си върху земята, за да говорят за него и тогава, когато е свършил житейският му път. Пред неговите дела е безсилно времето. Дълбоко философска по своя идеен заряд, тази книга е продължение на поетичната традиция на Давидков да превръща в красота и поезия всяка тема, до която се докосне неговото мощно въображение, неговият поетически талант. А тема за него може да бъде всяко нещо, което има отношение към човешкото битие - и бялата вар, и камъните, които носят топлотата на човешкия труд, и старите предмети, в които са съхранени спомените от човешкото докосване, и сирената на парахода, и шумът на бродовете... Всичко онова, което преминава през сърцето на поета като емоция, като трепет, като мисъл. И каквато и тема да захване поетът Иван Давидков, изпод перото му излизат стихове - музикални, живописни, дълбоко изстрадани. В тях оживява подвигът и красотата в делника на обикновения човек - зидаря, работника от пристанище, леляря... Творецът е намерил поетически еквивалент на техния всекидневен труд и в тяхно лице е открил своя идеал за достойно човешко съществуване. Нещо повече, много властно се налага една аналогия със съдбата на загиналите поети-антифашисти. И много силно звучи темата за приемствеността на поколенията в битката на справедливост и свобода.

Много динамика, много вихри, много слънце и красота има в тези стихове. Те съдържат заряда на истинността и правдата, проверени и изстрадани в живота. Поетическият идеал на Давидков, към който води читателя, е поетичният труд. И почти всички стихове в книгата са един стремеж на автора за извисяване на човешкия труд до поетичното, стремеж за достигане на поетичното в делника като висш израз на красотата. Богатата душевност на лиричния герой, неговата вулканична емоционалност и вихрена фантазия, които носят белега на автобиографичност и житейска правда, правят книгата емоционален и дълбоко философски портрет на времето. Лирическите възнения на поета са стоплили всеки стих, всяка рима, всеки образ. В отношението на лирическия герой към вещите и материалните предмети, в тяхното битие авторът търси красотата на човешкото и стопля всичко с тази красота - един спомен, една мечта, един огромен залез, едно слънце, сегнало между хората... Лирическият му герой е плътно свързан с живота и с времето си и другояче е немислимо неговото битие:

А ти с трагична ясност ще разбираш, че си
Зчастица от плътта
на тия кръстопътница и сенки луди...
("Кръз")

Поетът търси измеренията на подвига пред бъдещето и съдбата на загиналите поети-антифашисти, на разстреляните поети на Испания, в труда на зидаря, който "не нарежда" звънки керемиди, а крачи върху изгрев, в делника на пристанищния работник:

Един е дал картини и поеми
на бъдещето. Друг е сътворил
симфони. А ти си се завързал
с последния тролейбус в полунощ,
изпушвал си една цигара на балкона,
преди да легнеш и да скрътиш върху
одеялото

Иван ДАВИДКОВ

ръце, гравирани от смазка и ръжда,
ръце работнически, раждали пътуване,
пристанища и кръгозор необозрим.

И когато одухотворява природата, Иван Давидков търси в нея човешките измерения на красотата - като идеал. Работникът и поетът-антифашист са поетически идеал на автора и заради своята близост до стиховете на природата, заради спокойствието на своя живот. Това сливане на поетическото изживяване с природата, това съединяване на човешкия живот с природните стихии задълбочава философския размисъл върху човешкото битие. И не може да не ни завладее вихърът на поетовата фантазия, която прави лирическия герой приятел на слънцето, на залезите, на шума на бродове и реки...

В някои от стихотворенията поетът въстава срещу обикновеното в делника, срещу онова, което пречи да видим красотата, да усетим богатството на нещата около нас, и те са една защита на забравената краста - "Ще ви разтърси ли магията на този час вечерен" ("Брадва") с тревога пита поетът, или в стихотворението "Галактика", където след страха от грозното, от сивомата на делника изповядва: "Зората беше мой приятел и се бавеше."

А може би най-хубавото стихотворение в книгата, което е дало името ѝ, е "Каменоломна" - една апология на човека-творец и един размисъл за човешкия живот, за сътвореното от човека, за неговата краткотрайна или вечна власт над предметите, които е сътворил:

От сутрин до вечер той седеше в
каменоломната.

Камъните приличаха на него...

...Половин век беше дялал павета
със сиви огърлици, подарени от него.

...Половин век беше дялал стъпала на
къщи

и камъкът говореше с неговия глас...

...Половин век беше дялал чешми
и беше заселвал в техните чучури песен
на птици.

Творчеството на Иван Давидков се отличава със свежа образност, гражданска искреност и нежна лиричност. Достъпен и близък до читателите, неговият лирически герой привлича с благородството и чистотата на поривите, с неподправената си обич към природата, човека и живота. Иван Давидков открива героичното в мъчаливия подвиг на неизвестни и скромни трудови хора, пресъздава героизма на всекидневие, търси вътрешния смисъл на обикновени случки и взаимоотношения и силата му е в неговото ведро спокойствие, ясна мисъл и светло възприятие на живота.

78 години от гибелта на кап. Димитър Списаревски

На гнешния ден преди 78 години загина в името на България кап. Димитър Списаревски. С цветя и венци, поднесени на паметника в центъра на града, признателните жители на Белоградчик почетоха годишнината от героиската гибел на летеца. Роден на 16 юли 1916 г. в Добрич, но след окупацията на Южна Добруджа от Румъния, семейството му се премества и живее в родната къща на майката Елисавета Списаревска в Белоградчик.

Паметните събития от 1943 г. припомни на присъстващите Даниел Донков - служител на Исторически музей в града: "Във въздушната битка над София на 20 декември 1943 г. българските пилоти осигуряват време за евакуация на жителите на столицата и така спасяват десетки и стотици човешки животи. Българските летци свалят 10 самолета - 3 бомбардировача и 7 изстребител.

На 20 декември 1943 година Димитър Списаревски извършва самоубийствено чудо от храброст, което предизвиква уважение дори и у вражеските пилоти."

Стихове, посветени на живота и подвига на българския пилот, бяха прочетени от Теодора Гайдарова, клуб "Млади Възрожденци" и от граждани на Белоградчик.

Из книгата "Тайните подземия на България" - част шестнадесета

ПЕЩЕРАТА НА СПЯЩИТЕ

Милан МИЛАНОВ

От дневника на доктор Любомир Спасов

> продължение от миналия брой

Стоял пред иконата и се чудел как да намери още една като нея, за да я даде на баба си, когато до него застанал свещеникът и полюбопитствал, какво иска момчето от "Света Богородица." Той му отговорил, че иска да купи отнякъде икона като тази. Казал болката си Васко, бръкнал в джоба на панталона си и показал, че има десети-на лева, с които да закупи Богородицата. И взел, че разказал на свещеника за кражбата на иконата от дома на баба му, казал колко страда тя.

- И какво се случило след това? - попита Вера, погледна съпруга си, но тъй като той не отговори, продължих да разказвам:

- Свещеникът погалил Васко по главата, казал му, че е добро момче, след което свалил иконата от стената и му я дал. Заръчал час по-скоро да я даде на баба си.

- Невероятно - възкликна Вера. - Свещеник да повярва на момчешки приказки и му даде икона!

- Случват се и подобни неща, госпожо Василева - уверих я аз. - След всичко, което ми разказа момчето, заедно с него влязохме в църквата, срещнахме се със свещеника и той потвърди казаното от Васко. Обясни, че иконата е чисто нова, осветена е, а художникът, който нарисувал иконата, му е приятел и ще нарисува безплатно друга.

- Постъпил е много благородно - каза Вера и ми се усмихна. - Благодаря ви.

- Няма за какво. Съдбата ме е срещнала с Васко в точно определеното време и място. Така е трябвало да стане. А сега ще ми позволите да потърся маса за сядане, тъй като имам среща. Станах, сбогувах се и подадох визитната си картичка на Васко. Казах му, че ще се радвам да ми се обади.

Седнах на съседна маса, поръчах обяд и с крайчеца на окоото си забелязах как съпругата на Васко поглежда към мен и навярно все още коментираха случката с иконата. Преди да се тръгнат, Васко усмихнат ми помахаша за довиждане, направи знак с ръка, поставена до ухото, че ще ми се обади и излязоха.

Още същата вечер той се свърза с мен и каза, че се е зарадвал на случайната ни среща. Отговорих, че случайности няма, но съм късметлия, че сме се видели. Попитах го дали можем да се срещнем отново, той прие и ето ни отново в капанчето, но този път само двамата. Накратко му разказах за кражбата на класъора със скъпите монети, описах му най-скъпите от тях и попитах какви са взаимоотношенията му с продавачите и купувачите на този артикул стоки.

- Аз, господин Михайлов, работя като експерт-оценител около шест години и естествено познавам госта хора от бранша. До този момент няма личност, която да е предложила за оценка някои от изброените от вас монети. И не се надявам скоро да се появи подобна личност. Но вие знаете много по-добре от мен, че крадецът или крадците ще се опитат да продадат сбирката в чужбина, а там за съжаление нищо не можем да направим.

- За това сме предприели мерки чрез Външно министерство, което да уведоми големите централи като Сомбис, Кристис и други.

- Знаете, г - Михайлов, че дори да се разбере, че в някоя от централите се продава монета или каквато и да е вещь от български произход, продажбата уж спира, но монетата не се връща у нас и изчезва безследно.

- Да, известно ми е. Но имам молба към теб.

- С удоболствие ще изпълня всичко, което мога да сторя за вас.

- Не съм уверен, дали от МВР вече са изпратили искане за списък с имената на лицата, които в последните тридесет години са търсили експертни оценки във вашето ведомство. И ако все още не са, моля те да ме уведомиш.

Васил се замисли и поклати одобрително с глава.

- Няма проблем, г-н Михайлов. Списъците с имената на хората, потърсили оценки при нас не са тайна. Ведомството ни може да изготви такъв списък, ако имаме искане от МВР по случая. Уверен съм, че работите съвместно с бившите си колеги и от тях ще можете да ползвате данните, които ще им изпратим. Аз също ще поумувам по въпроса.

Благодарих му и се разделихме. Побързах да се върна в кантората. Имах друга среща с друг човек от нумизматичния бранш.

Конникът и змеят

Юни, десет часа. Още от сутринта слънцето сипеше щедра лятна горещина и предвещавахе як пек през деня. С доктор Любомир Спасов пътувахме към село Боснек (белият гроб на Перник) и преди да влезем в селото, му напомних, че приближаваме Каменния конник.

- Къде по-точно да гледам? - попита той и заоглежда височината, издигаща се от лятата му страна.

- Ето го, посочих стръмнината в ляво, отбих от пътя и спрях колата, за да може Любомир да види скалния релеф.

- Да, не е игра на природата - съгласи се докторът. - Личи, че е изработен от човешка ръка. Само ездачът липсва.

- Разрушен е, но този път от природата.

Полюбувахме се на конника и след десетина минути бяхме в конната база при моите приятели Росен Зак и Алито, с които имам уговорка да посетим и Каменния змей. Не можех да откажа на доктора да види с очите си невероятното каменно изображение на скулптиран в древни времена змей и учудването му от това, че вместо обектът да бъде туристическа дестинация и да се популяризира извън страната, за него не се споменавахе в този един вестник, радио или телевизия.

Излишно е да коментирам, че в съседните балкански страни Гърция, Турция, Румъния и в други държави всеки камък с надпис или фигура по него, от древността, се рекламира. Разказват се какви ли не легенди за съществуването му, докато в България, изпълнена с древни скални надписи и скулптирани каменни фигури, се мълчи, сякаш те не съществуват.

Няма изградено шосе до Каменния змей. Пътува се по черен коларски път, прокаран през пасбищата, затова с мощния джип на Росен се отправихме към четирите невисоки планински възвишения извън селото, където върху един от хълмовете, срещу светилището, се намираше Каменният змей.

Спряхме на височината, на която Росен и екипът от конната база поддържат древно светилище, а срещу него се виждаше огромният змей, изграден с каменни плочи в самата скала.

- Невероятна скулптура - възкликна докторът и се обърна към мен. - Да не повярва човек, че тук от дълги години идват хора и никой не е видял това чудо. Ти си първият, който го вижда. Невероятно.

Конникът

- И си платих за откритието. Знаеш ли, че пазителят на подземие, под змея, ме бутна по стръмнината и едва успях да се спася. А по-късно си счупих и капачката на коляното.

- Да, ти беше писал в една от книгите си за змея. Имаше и фотография. А откъснението на змея е заради това, че не е искал да бъде открит - заключи доктор Спасов. Какво казаха приятелите ти, когато им посочи змея?

- Това, че никога досега не са го виждали. Не се е забелязвал сред скалистия хълм.

- Или по-точната дума е, че се е сливал с със скалния масив.

- Нямам възражения.

- А този камък, посред стръмнината под нас, какво представлява? Прилича на овчар с наметало.

- Камъкът е кух. Изработен е от някого. Когато бях блъснат по стръмнината надолу, се ударих в него и паднах. Така установих, че е кух. Може да се премести с ръка. Не е тежък.

Връщахме се обратно към Боснек, удовлетворени от видения скулптиран змей, от Каменния конник и красивата природа.

- Любо, знаеш ли, че по време на бомбардировките на София през 1943 година, американците и англичаните бомбардирани и село Боснек?

- Не, не знаех, че са бомбардирани това малко село. И каква е била причината?

- Извинявай, неправилно се изразих. Селото не е бомбардирано, а самата околност. Официално се знае, че бомбите са пуснати с цел прекъсването на водопровода за Перник, където немците са имали фабрика за шоколад и консерви. Цялата продукция заминавала за фронта.

- А неофициално?

- Действителната цел на бомбардировките е била подземна тайна база на немците, където се е намирал вход към златна мина и щаб за разглеждане, изучаване и разчитане на карти, свързани с различни обекти на територията на България.

- Това известно ли е на ...? - изненадан попита докторът и в първия момент не можа да определи кой е трябвало да знае за тази бомбардировка.

- На военните ли? - подсетих го аз, той кимна и продължи: - Може би.

- Съмнявах се, защо?

- Защото досега военните би трябвало да са открили къде на Витоша се е намирала тази подземна немска база и двете златни мини.

- Извинявай, ти каза, че златната мина е една...

- Немците са ползвали и още една златна мина и експлоатирани години наред по времето на цар Борис III.

- И тези златни мини не са открити досега? - изрази съмнение доктора.

- Не са.

- Невероятно...

Продължава в следващия брой

ОДМВР Монтана проведе 17-ата си Коледна благотворителна кампания в помощ на децата на починали служители

Полицейската дирекция дари 3 180 лв. на 4 деца от областта

Директорът на ОДМВР Монтана ст. комисар Бисер Йончев връчи по 790 лв на 4 деца на починали служители, събрани от Коледната благотворителна кампания на полицейската дирекция. Традицията да се подпомагат финансово деца на починали служители датира от 17 години.

В навечерието на празниците парични суми получиха 16-годишната Елица и 15-годишният ѝ брат Димитър, деца на мл. полицейски инспектор от Участък Чипровци; 20-годишната Дария, дъщеря на починала служителка на РУ Вършец и 22-годишният Денислав от Берковица, син на починал служител.

Децата бяха гости на директора на ОДМВР Монтана ст. комисар Бисер Йончев, който лично им връчи събраните парични средства и пожела мечтите им да се сбъдват в живота.

Братът и сестрата Елица и Димитър продължават средното си образование в гр. Монтана, а по-големите от тях Дария и Денислав са студенти в столицата.

За втора поредна година заради пандемията Коледното тържество на Националната благотворителна кампания на МВР в столицата не се състоя и двете сестри от гр. Лом получиха своите подаръци по пощата.

15-годишната Ния и 8-годишната Никол от Лом са дъщери на граничен полицай, загинал по време на командировка в тежка автомобилна катастрофа на пътя Бяла - Русе.

Те и още 83-те деца от цялата страна участват в благотворителна кампания на МВР. Тази година Коледните изненади за тях са - ваучер на стойност 1 000 лв. и подаръци, осигурени от "Технополис", "Практикер" и "Била - България".

Благотворителната инициатива за децата на загинали и пострадали при изпълнение на служебния дълг полици и пожарникари е целогодишна, средства се набират чрез кратък номер 1866.

Националната благотворителна кампания за подпомагане на децата на загиналите и пострадалите при изпълнение на служебните задължения служители от системата на МВР се провежда целогодишно под патронажа на министъра на вътрешните работи. Средствата се набират чрез изпращане на sms на номер 1866 за абонатите на А1, Telenor и Vivasoft или чрез гласово обаждане на 090051866 за абонатите на Vivasoft. Цената на краткото съобщение е 1 лв. (без ДДС), а на гласовото обаждане - 0.99 лв. (без ДДС). Средствата могат да се превеждат и по единната банкова сметка с IBAN: BG71 BNBG 9661 3000 1462 01, BIC: BNBG BGSD, Българска Народна Банка, Централно управление. Натрупаните суми се разпределят между семействата на пострадали и загинали по време на изпълнение на служебните задължения служители от системата на МВР.

Мездра

Врачанският митрополит възглави Архиерейска света литургия на Ивановден

Множество богомолци се събраха на Ивановден в енорийския храм "Св. вмчк Георги Победоносец" в гр. Мездра, за да вземат молитвено участие в Архиерейската света литургия, отслужена от Врачанския митрополит Григорий по повод големия християнски празник Събор на св. пророк Йоан Кръстител и Предтеча Господен (Ивановден) в съслужие със свещеници от епархията.

По традиция сред дошлите да се черкуват бяха и гостя именици, в това число кметът на общината Иван Аспарухов и бизнесмените Иван Георгиев-Тениди и Иванчо Велчов. Най-малкото християнче, доведено от своята майка в храма, бе двегодишната Дария Йончева. Да запалят по свещичка гойдоха и възпитаници на Детска градина "Мир".

За празничната атмосфера допринесоха черковни песнопения, групово произнасяне на "Символът на вярата" и на Господнята молитва "Отче наш".

В края на литургията митрополит Григорий припомни житието на Св. Йоан Кръстител и отправи архипастирски благослов към миряните, които завърши с думите:

"Св. Йоан Кръстител ни призовава към покаяние, призовава ни на стоим здраво в истините на Светото Православие, да не приемаме различни лъжеучения, както и ни призовава да не отстъпваме пред никои тогава, когато трябва да изповядваме своята вяра в Исуса Христа.

И затова днес, когато честваме паметта на този голям Божий угодник, ние трябва с особено усърдие да отправим своите молитви към Всеподателя Бога, който по застъпничеството на Св. Йоан да ни милва и спасява.

Нека Св. Йоан Кръстител да бъде приносител на нашите моления към Божия престол, да бъде наш пазител тук, на

земята, и предводител по пътя към Царството Божие.

Честит празник на всички, за много и благословени години! Честит да е и имения ден на всички именици! Нека Св. Йоан да не ни изоставя никога и винаги да ни наставлява и води по пътя към Вечността!"

По случай Ивановден кметът Иван Аспарухов дари на Негово Високопреосвещенство от името на местното паство старинна дърворезбована рапида с изображение на Св. Дух, която символизира присъствието на ангелските сили над Тялото и Кръвта Христови. Ценният дар е предос-тавен безвъзмездно на храма от художника Евгени Кучков.

Строител спаси кръста на Богоявление в Зверино, пожела на всички да се отървем от Covid-19

За шеста поредна година в ре- ка Златица се изви мъжко хоро

За шеста поредна година навръх големия християнски и народен празник Богоявление (Кръщение Господне) в най-голямото село в община Мездра Зверино беше извършен ритуалът за спасяване на кръста, съчетан с мъжко хоро във водите на река Златица.

Честването на празника започна с литургия в параклиса "Рождество Богородично" към местния православен храм "Св. Димитър", отслужена от енорийския свещеник отец Антон Петков. По-сетне от църквата потегли литийно шествие, начело с иконата на Светото Кръщение, хоругви и развети национални трибагреници под звуците на рогопски каба гайди.

На път към "Долната махала" участниците в тържеството на съхранения български дух поднесоха венец пред бюст-паметника на Христо Ботев в кв. С7вец, с което почетоха 174-ата годишнина от рождението на поета революционер.

При стечението на множество народ на левия бряг на река Искър отец Антон отслужи Велик Богоявленски водосвет. Сред дошлите да почетат празника бяха кметовете на Мездра и на Зверино Иван Аспарухов и Стоян Петров, жители и гости на крайицкърското селище.

"Ние сме богати, но не заради материалните блага, каза в посланието си към присъстващите Мирела Николова, водач на събитието. Богати сме, защото имаме нещо, което много народи по света са загубили - имаме любовта към родното и традициите. Тя ни е събрала тук днес. Тук, където танците тресат земята, а звуците на гайдата топят сърцето. Тук, където земя и небе се сливат. Тук, където няма минало и бъдеще."

Тази година за "спасяването" на Богоявленския кръст се

хвърлиха повече от 30 мъже и младежи, родени в Зверино, пременени в народни носии. Пръв до Разпятието стигна 30-годишният строител Митко Ангелов.

"Усещането да хванеш кръста е невероятно, спогели на излизане от реката Митко, тръпката е страшна - не усещаш студ, не усещаш нищо. Еуфорията е много голяма. Пожелавам на всички да изпитат това чувство, да сме живи и здрави и най-накрая да се отървем от тази пандемия и да заживеем отново като свободни хора."

По традиция кулминацията на честването беше магическото мъжко хоро, което се изви в река Златица под ритмите на "Песен за Капитан Петко войвода" и на химна за Райна Княгиня "Кой уши баўряка" в съпровод на музикантите от гайдарски състав "101 каба гайди" при НЧ "Христо Ботев-1871" - Смолян с ръководител Костадин Илчев (Бай Диньо). Най-малките играорци бяха имениците Йордан Кръстев и Йордан Якимов, на по една годинка и 4-годишният Радослав Бориславов.

Накрая тържеството на българщината се пренесе на мегдана, където отново се изви кръшно хоро, на което се хвана много и голямо.

в Габрово и работи във фирма "Хъс" в родния си град.

Другите младежи, участвали в ритуала, също получиха награди. Кметът г-р Георги Гаврилов пожела на ломчани здраве и сила. Присъстваха и председателят на Общинския съвет Христина Христова и зам.- кметовете на Община Лом Хилда Владимирова и Стефан Панталеев. Отец Нестор отслужи богоявленски ритуал за здраве и благополучие.

Отбелязването на Богоявление и тази година в малкия град е доказателство, че традициите са живи и силни.

ПРАВОСЛАВЕН КАЛЕНДАР

13 ч Св. мчци Ермил и Стратоник. Св. мчк Петър Анийски. Св. преп. Максим Кавсокаливит. Преп. Иринарх Ростовски

14 п Преп. отци, избити в Синай и Раута. Св. равноап. Нина. Св. вмчк Потим Сердикийски (Отдание на Богоявление) (Тип. с. 181)

15 с Препп. Гавриил Лесновски, Прохор Пшински, Павел Тувейски и Йоан Колибар. Св. Герасим, патр. Александрийски

16 н Неделя 12 след Неделя подир Въздвижение на 10-те прокажени. Честни вериги на св. ап. Петър. Преп. Ромил Видински. Св. свщмчк Дамаскин Габровски. Гл. 5, утр. ев. 8, ап. Кол. 3:4-11 (с. 266), лит. ев. Лк 17:12-19 (Тип. с. 183)

17 п * Преп. Антоний Велики (Тип. с. 184) (Антониевден)

18 в * Св. Атанасий и Кирил Александрийски. Св. Йоаким, патр. Търновски (Тип. с. 187) (Атанасовден)

19 с Преп. Макарий Египетски. Св. Марк, еп. Ефеску

Мартин Миланов спаси кръста в Монтана

Тринадесет мъже скочиха във водите на езерото Монтанензиум да извадят богоявленския кръст. Откри го 20-годишният Мартин Миланов от Монтана. Младият мъж участва в ритуала за пети път. Два пъти пръв е намирал дървеното разпятие.

Още от ранни зори започнаха свещенодействията на Йордановден в църквата "Свети свети Кирил и Методий". Протосингелът на Видинската митрополия архимандрит Антим отслужи тържествена света литургия и Велик водосвет. С литийно шествие свещеници и богомолци пренесоха църковната утвар до езеро Монтанензиум.

В спасяването на кръста бяха допуснати мъже, представили кръщелно свидетелство и зелен сертификат или отрицателен тест за Covid-19.

Всички участници бяха благословени от архимандрит Антим и възнаградени от кмета Живков.

Активираха се фалшивите съобщения от името на Български пощи

През месец януари 2022 г. се наблюдава активиране на фалшивите съобщения от името на "Български пощи" ЕАД.

Дружеството напомня, че фалшивите електронни съобщения се разпращат от името и/или с логото на дружеството, понякога под формата на анкети или игри, в които се обявява, че получателят ще получи "награда" - мобилен телефон, като за целта трябва да потвърди участие, предоставяйки лични данни (електронен адрес, данни от дебитна или кредитна карти и др.) и да заплати такса. В много от имейлите фигурира информацията за контакт с "Български пощи" ЕАД.

Освен съобщенията в които се уведомява, че клиентът има пратка /поякога се посочва произволен номер / и трябва да заплати определена сума за нейното получаване, освобождаване от митница, коригиране на адрес. Най-новите изискват заявка за пренасочване на пратка поради отсъстващ получател.

Във всички фалшиви имейли се изисква получателят да предостави данни от банкова карта и др.

"Български пощи" ЕАД обръща внимание, че не изпраща тези съобщения, не провежда анкети или игри, не раздава награди, не изисква по имейл заплащане on-line на такси за доставка или освобождаване от митница и при никакви поводи не изисква лични данни от дебитна или кредитна карта за доставката, както и такса за тази доставка.

Дължими цени към дружеството и държавни вземания се заплащат само в пощенската станция при доставката на пратката.

Традициите са силни

Георги ПЕТРОВ

Както всички знаем, шести януари е голям християнски празник - Богоявление. На този ден се отбелязва кръщението на Исус Христос от Йоан Кръстител в река Йордан. По време на кръщението небето "се отваря" и Светият дух казва върху гърба на Христос във вид на гълъб. От небето се разнася глас: "Този е Моят възлюбен Син, в Когото е Моето благоволение". Оттук и названието празника - Богоявление. Характерно и впечатляващо за него е връзката с водата. Всеки, който иска да е здрав през годината, се окъпва или поне се измива в студентите води на река.

За поредна година на брега на Дунав в град Лом се проведе християнският богоявленски ритуал. Пред струналото се множество в студентите дунавски води за кръста се хвърлиха 8 младежи. За трети път той бе изваден от Симеон Алексиев. За трети път той дари своята парична награда. След дарението си за читалище "Постоянство 1856" и МБАЛ "Св. Николай Чудотворец" този път то е за развитието на детския спорт в града. За такъв жест, "Браво" на Симеон.

Той е на 27 години, завършил е Техническия университет

Из "Архив на учителя"

Среща с творци, които топлят сърцата

Васил БОЖИНОВ

На ломските граждани и на ломските ученици десетилетия са гостували мнозина български поети и писатели, уважавани творци. За това говорят красноречиво читалищни и училищни архиви.

Димитър Талев: "Чувствам се щастлив, че прекарах няколко часа в Лом, това старо културно средище, в полезен разговор с най-добрите ценители на българската книга."

Елисавета Багряна: "Ние, група писатели от София, имаме радостта да посетим Лом и да четем на будните и много отзивчиви деца на града."

Богатата библиотека на читалище "Постоянство" осъществяваше интеграционни връзки с образцовото училище "Константин Фотинов". Така учениците ни се срещаха с талантиливи майстори на перото.

През далечната 1958 г. чествахме 65-годишнина на нашето училище. Изразихме почитта си към неговия патрон - Константин Фотинов. В големия салон се събраха много ученици, родители, граждани. Бяхме поканили писателя Теодосий Анастасов, автор на биографична творба за К. Фотинов. Той говори за всеотдайния учител в Смирна, за първото българско списание "Любословие", за неговия учебник по география. Научихме интересни факти за бащата на българската журналистика. Това бе едно незабравимо тържество.

След известно време чухме рецитал на младия тогава поет Евтим Евтимов. Усетихме неговата силна любов към Родина. Помня възнуващите му стихове: "Бъди едно село в далечината, но винаги България бди!" Години по-късно в София се видяхме с поета в редакцията на вестник "Новият пулс". Даваше път на млади поети. В разговор той каза: "Предназвам се да им давам съвети. За мен най-важното е да приличат на себе си. Нашият вестник широко е разтворил страниците си за търсачи на себе си." Едно поздравление на Евтим Евтимов за националния ни празник 3-ти март по телефона ме трогна: "Честит празник! Да живее България!"

През 1971 г. на читалището гостува поетът Матей Шопкин. Приятелите на неговата поезия приеха като патриотична струя стиховете му: "И българин винаги оставам./ Винаги! До края на света!" Матей Шопкин заключи: "Това е най-хубавата ми среща през 1971 г. Поезията в България е жива."

През 1984 г. Шопкин посети нашето училище и изнесе пред учениците урок на тема: "Българската поезия гнес". Двама ученици чух да споделят: "За поети сме чели само в христоматиите. А сега жив поет пред нас."

По-късно ни гостува отново. В час по литература говори за това що е есе. След обяд негов творчески портрет направи преподавателката Първа Никифорова. Ученици изпълниха стихове на поета. Той си тръгна за София, огрян от топлината на десетки читателски сърца. Във времето остана верен приятел на учители и ученици в базовото училище.

С група колеги отидохме да посетим наши ученици в

Дом за деца и юноши. Бе студен декемврийски ден. Влязохме в една от стаите, където четеше средношколец, завил гърба си с топло одеяло. Веднага познахме любознателния Стефчо Коларов. През 70-те години на м. в. той стана преподавател по литература и журналистика във Великотърновския университет. Бяхме щастливи, че въпреки ангажиментите си, идвайки в родния Лом, Стефчо намери време за среща със седмоласниците. Слушахме го с интерес за поетичното творчество на Яворов, за срещите с Дора Габе. През зимата на 2008 г. се видяхме в София. Зарадвах се на новата му книга "Яворов и Лора - истината". Възхитен бях. Той задълбочено изследва живота на този титан на поетичната мисъл.

Обичам стиховете на Владимир Башев. И ето, разлиствайки вестник "Народна култура", прочетох, че през ученическите си години поетът е живял в Лом. За мен бе приятна изненада.

га. Беше 1977 г. Тръгнах за София, за бул. "Христо Кабакчиев" 79. Срещнах се с неговата майка Катя Башева. От стената ни гледаше чудесен портрет на поета и сякаш ни питаше: "Ако няма какво да дадем на света, за какво сме родени?" Майката разказа за години на Владко в началното училище "Н. Й. Вапцаров", за увлеченията му да рисува, да играе шах. Участвал е успешно и в детска пиеса. Майчини спомени за първите му поетични опити. Развълнувах се.

Завърнах се в Лом и написах в местния вестник очерк за Владимир Башев, започнал своето образование в крайдунавския град в училище "Никола Й. Вапцаров".

На 12 декември 1981 г. в училище ни гостува талантливата поетеса Лиляна Стефанова, тогава заместник-министър на просветата. Учителката по литература Боянка Гинина бе запознала учениците си с поетичното и творчество. Поетесата се среща с наши млади литературни творци. Ентусиазирани, те рецитираха свои стихове. В края тя ги поздравя и поощри със своето възнуващо стихотворение "Две по две": "Виждам в парка момичета мили/ да танцуват сами./ Две по две, две по две!" Доиде ли 24-ти май, в свежата майска утрин, се поздравяваме с Лиляна Стефанова: "Честит светъл празник!", "Честит най-българският ден!"

Току-що бе настъпила пролет, а с нея в училище пристигна усмихнат детският писател Николай Зидаров. Той прочете избрани стихотворения от стихосбирките "Сини ваканции мои", "Една шепа светулки", "Великденчета". Наблюдавах учениците, усетих, заатаиха дъх, когато той започна да чете: "Един ден като стана голям/ и планета открия в простора, /ще я кръстя България Втора!" Среща с майстор на стихове за най-малките!

Доиде красивият месец май и при нас пристигна писателят Георги Алексиев. Интересът към него се засили, когато учениците разбраха, че е роден в Ломския край, в с. Якимово. По това време писателят живееше в Пловдив, бе редактор на алманах "Тракия" и почетен гражданин на града. Пред учениците Георги Алексиев представи своята трилогия "Кръстопът на облаците". Голям бе интересът им към миналото на Северозападна България, към богатството на нашия фолклор. Те приеха с радост, че ще се драматизира и ще се играе Трилогията от Михайловградския /Монтанския/ театър.

В архива си намерих две писма, отговор от Лега Милева: "Това, което прочетете сега, ще запомните за цял живот, защото най-свежа е детската памет, най-чисто е детското сърце."

Георги Авгарски: "Опила ме музиката на родния език. Стихотворната

реч е преди всичко музика. Тя пленява със своето изящество и могъщата хармония на чувствата, които буди у нас."

В училище "Константин Фотинов" растеше младо поколение със солидни знания, умения и навици и се приобщаваше към емоционалния свят на поезията, към красивия изказ на прозата, към богатството на нашата култура.

След открит урок за българската поезия с поета Матей Шопкин.

Близо 240 хиляди лева получиха училища и детски градини в Монтана

Община Монтана е превела 141 хиляди лева на всички училища, детски градини и ясли за диференцирано заплащане и допълнително материално стимулиране, съобщи кметът Златко Живков. Такива средства са получили 1473 души в общо 58 звена - второстепенни разпоредители с бюджетни средства. Освен това по сметките на училищата и детските градини

и ясли са преведени близо 100 хиляди лева за антиковид мерки. От понеделник, 6 декември, те ще бъдат отворени за всички деца, заяви кметът. От 23 декември до 3 януари 2022 година е Коледната ваканция за учениците. В този срок няма да работят детските градини, ясли и дневни центрове за деца с увреждания в Монтана.

In memoriam

Напусна ни завинаги нашият скъп приятел и сътрудник, врачанският талантилив писател

Йордан Борисов Цветков

на 93 години

Той излъчваше рядко срещана творческа кротост, скромност и душевна чистота и красота.

Творец и учител на своите съвременници, живееше с мисълта за съдбата и българската литература, за Словото на утрешния ден!

До края на дните си следваше Ботевите завети!

Неуморен, имаше недовършени творчески планове...

Поклон пред неговия талант!

Поклон пред светлата му памет!

Ще го съхраним в сърцата си и ще го търсим непрекъснато в неговото неувяхащо творчество!

В. "Слово плюс"

Йордан БОРИСОВ

Ритъмът

Без ритъм "ямб",
а също и "хорея" -
известно е,
че всяка песен крее!
Без "анакост", "дактил",
и "амфибрахий"
премерената реч е плаха
и не осмъва в стих
под всяка стряха!

Рима

Досадно е в стиха
да няма "рима".
без нея е в душата зима!

Една е "мъжка", друга "женска"-
съзвучни думи в края две -
римуващ "женска" със "виенска"
във два съседни стихове.

Така е римата "съседна".
През стих - "кръстосана" е вече.
И вариация последна:
"Обхватна" - тъй ми бате рече.

Слово

e-mail: slovoplus@abv.bg,
slovoplus@yahoo.com

Издател: ИК „Слово плюс“

Монтана, бул. "Пею Яворов" 1, БЦ "Огоста", ет 4

Параскева Маркова

Главен редактор

тел. 0876 307 732

Цветана Костова

първи зам. главен редактор

тел. 0879 577 469

Ненчо Славчев

зам. главен редактор

тел. 0885 708 703

Георги Петров

зам. главен редактор

тел. 0899 767 886

Екуп Враца

ул. „Цв. Кръстениякова“ 13
ОКС, 3000, п.к. 143,
тел.: 0877 185 669

Екуп Монтана

3400, п.к. 133,
ул. „Пею Яворов“ 1
БЦ „Огоста“, ет. 4 офис 404

Екуп Вудин

тел.: 0889 399 349
0885 708 703

Екуп София

тел.: 0887 901 058

Издателска кооперация „Слово плюс“
членува в Кооперативен съюз - Враца

Духът на Войводата

След Ботйов е трудно да бъдеш поет и политик

Красимир ГРИГОРОВ

Романтично-красив, но дълбоко трагичен е заключителният акорд на Априлското въстание от 1876 г. - самопожертвувателният подвиг на легендарния Христо Ботйов и неговата чета. Този заключителен акорд означава и начало на един нов процес с голямо значение

Изборът на австро-унгарския параход "Радецки" не е случаен. Той е собственост на крайдунавската монархия и като опитен публицист Хр.Ботйов добре знае, че това ще привлече вниманието на унгарското и на европейското обществено мнение. Неочакваната акция въздейства като бомба, със закъснител и двойно по-голям обществен резонанс в столицните и провинциалните вестници. За начало са публикувани двете Ботйови възвания в унгарски, руски, сръбски и австрийски вестници. Първото възвание е под заглавие "На бой" и е поместено в редактирания от самия Ботйов вестник - "Нова България", бр. 1 от 5 май 1876г., както и в унгарските вестници "Егетертейш" в бр. 148 от 29 юни 1876г., "Политикай Уйдоншагок" от 5 юли, 27 бр, както и "Пещи Наplo", бр. 147 от 28 юни: "Братя българи! На бой срещу вероломните врагове на религията ни. Нека всички народи да чуят, че ние с помощта на бога и със сабя в ръка решим ме да изхвърлим безчестната азиатска раса. Никой не се смили над нас, никой не ни помогна в мъченията и страданията, на които ни подложи азиатския грабител... На оръжие, братя българи!... Ако богати не помагат, затрийте ги като неопотребни вещи! На бой, български народе! Който се кани да помага, когато борбата вече е свършила, той е предател, той ще бъде осъден от всички, ще бъде погълнат от земята. На бой! Балкана "юни 13" Прогресивната унгарска обществено не само съчувства на българския народ и на неговата борба за свобода, но открито изразява своята морална подкрепа и помощ.

Но какво е отношението на Хабсбургската монархия към балканските освободителни движения? То се определя от нейните имперски интереси. Всичко това твърде ясно обяснява многото писма и телеграми, които си разменят разните министри и държавни секретари по повод случая "Радецки". Румънските власти строго наблюдават размириците. В някои от вестниците, българските борци са наричани "бандити", а в други, дори императорските министри ги определят като въстаници. На 1-2 юни 1876 г. буапещенският вестник "Пещи Наplo"/"Пещенски вестник"/, в. "Хон", "Еленьор" /"Контрольор"/, "Немзети Хирлап" /"Национален вестник"/, "Келет Нейне" /"Народът на Изтока"/ и "Егетертейш" /"Съгласие"/ информират с тревога от първите си страници: "Според единодушното мнение на пристигащите от Изток телеграми 300 български и сръбски въстаници са извършили атентат срещу собствения на Дунавското параходно дружество параход "Радецки". На 4 юни 1876 г. на видно място в."Келет Нейпет внася повече разяснения: "Действително истински роман е случаят с качилите се на парахода "Радецки" в Гюргево и станциите под Оршова 200-240 българи с ръчен багаж и спешно таксувани сандъци. Те пътували с първо-, второ- и третокласни билети за Турно Северин, Рагудеац и друзи пристанища. В понеделник сутринта доклагвали на капитана на парахода г-н Енглендер, че българите, настанили се във втора класа носят оръжие. Капитанът ги предупредил оръжието да бъде предадено на контролора. Отначало му отговорили уклончиво, но после съвсем решително: заповедта, че на парахода е забранено да се носи оръжие, им била известна, но сега, ако е необходимо, те ще ѝ се противопоставят със сила. След това няколко по-видни българи поискали от втория капитан да ги свалят на брега не в Оршова, а преди това. Той отказал, като ги пратил при първия капитан. Тогава един от българите връчил на капитана официален документ от името на Букурещкия въстанически комитет, в който той се умолява "в името на страдащото източно християнство" да изпълни желанието на борците за свобода, в противен случай насилието ще бъде неизбежно. В това време прозвучали три остри изсвирвания, по които сигнал всички българи излезли на палубата, веднага отворили таксуваните сандъци, извадили оръжия и мундири и много бързо се строили в бойни униформи и въоръжени. След това заели машинното отделение, поставили под постоянно наблюдение кормчията и накарали капитана да ги свалят на определеното от тях място. За да не носи капитанът отговорност, те му оставили една декларация, написана на френски и на немски език, в която се казвало, че "той е принуден със сила да извърши стоварването на брега". В документа имало и възторжени приветствия до негово величество

императора Франц Йосиф и християнството". По-нататък при тогавашната съобщителна мрежа напълно оправдано е новините за гибелта на четниците отначало да не отговарят изцяло на истината. От вниманието на печата не избягва и организиранят от османските власти в Русчук /Русе/ съдебен фарс срещу Ботевите четници. Всичко е пълна формалност, но под натиска на прогресивните сили на Европа, властите за пръв път въвеждат в съдопроизводството защитническата и обвинителната институция. Унгарските вестници публикуват и речта на защитника Елия ефенди /Илия Цанов/. Вестникът на Мор Йокай "Хон" публикува речта на 8 август 1876 г., а "Пещи Наplo" - още на 24 юли.Те дори обясняват и прийомиите на "Елия ефенди". "Пещи Наplo" например пише: "В своята дълга реч Елия ефенди изцяло отхвърли обвиненията на прокурора, като изтъкна, че истинският организатор и подстрекател на въстанието е Русия, тъй като въстаниците са получили и обещание за помощ от нея. От друга страна, той обвини и бившите /турски/ правителства, които непрекъснато са нарушавали собствените си решения и със своя постоянен натиск от всякакъв характер над народа, са тласкали българите в обятията на въстание-то".Сложната и хитроумна политика на официална Австро-Унгария е предмет на нападки и по повод на Априлското въстание от 1876 г. Само два гена след гибелта на войводата Христо Ботйов, на 4 юни същата година, вестник "Мункаш-Хети Кроника" /"Работническа седмична хроника"/, който тогава фактически се ръководи от известния работнически деятел и бивш министър на труда в Парижката комуна Лео Франкел, яростно заклеймява "Европейската цивилизация": "В Европа през последния век злосторничествата на суровата необузdana сила, кръвожадната диващина и безчовечната жестокост никога не са избухнали толкова често и не са взимали такива страхотни мацаби, както сега, когато навсякъде се говори за хуманизъм и за идеите на прогреса. Османските войници не признават нито закон, нито висшестояща власт. Делата им носят печата на диващината, безсъречността и кръвожадната злоба. Лицата им, изкривени от гъба озлобеност, са изпръскани от кръвта, избликваща високо под смъртоносния удар на ятагана. Така те нахълтват от село в село, за да задоволяват отвратителните си животински инстинкти и неутолимата си жажда за кръв. За неотразимия блясък на Ботевата поезия на унгарски език допринася и Ласло Наги, един от най-големите съвременни унгарски поети, един от първите носители на Международната Ботевска награда. През 1966 г. в "Антология на българските поети", Ласло Наги писа за българския Петьофи: "В лицето на Ботев съдбата възпламени гениален поет. Неговото име стои наред с имената на Петьофи, Пушкин, Байрон, Хайне, сред неугасващата плеяда от борци за свобода. Високо и волно кръжи неговата песен, като черен орел в небето". Видни представители на унгарската ботевистика не един път са изтъквали, че "след Ботев е трудно да бъдеш поет и политик!". Той е критерият, неговият пример и днес не е засенчен от времето и събитията, той е мярката за гражданско поведение, за общонационален и общочовешки български подвиг.

"Молитвата на поета", Художник : Алексей Начев, Графика от фонда на ХГ "ИВ. Фунев" при Р И М - Враца

Аугуста-Огоста

Микроразкази за село Хайрегин

Светла ДАМЯНОВСКА

Река Огоста (в Античността, на официален латински език Augusta - "божествена, царствена", на простонароден латински - Огоста, Огуст, по време на османското владичество - Огост, а на съвременен диалект - Огос) протича през Северо-западна България (област Монтана и област Враца) и е дълга 141,1 км, а по течението на реката са разположени 20 населени места - 4 града и 16 села, едно от които е моето село - Хайрегин. Тя тече през моето детство, младост и зрелост, недалеч от къщата на баба ми, а понякога направо по улицата и в двора ни. На стълбището откъм ерадинамата, главният майстор, някога е изрисувал гъска в още мокрия цимент, та като придоиде водата и се вдигне до шията на гъската, хората от къщата да разберат, че е време да се евакуират, защото Огоста е стара, спокойна и добра река, но понякога (пролетно и есенно време) излиза от бреговете си и става млада и лоша. Огоста извира някъде под връх Вража глава в Чипровска планина, тече в североизточна посока през широколистни гори, после завива на югоизток и образува широка долина, след това се влива във втория по големина язовир в България - "Огоста", а след изтичането си от него завива на североизток, преминава през град Монтана, навлиза в Дунавската равнина през Козлодуйската низина и завършва пътя си в река Дунав.

В спомените ми, бреговете ѝ са полегати, обрасли с върбалаци и тополи, завоите - плавни и широки, водата - чиста като сълза, камъчетата на дъното - разноцветни, а в пазвите ѝ живееха рибки, жаби, речни миди и дори видри, които ядяха мидите и струпваха черупките им на купчинки по брега. Край нея гнездяха бели и сиви чапли, щъркелови ята се събираха в края на лятото по значните ѝ лъки, за да отлетят на юг, а през зимата в плитките, незамръзнали заливчета се прехранваха диви патици и лебеди. Бистрите топли пръски, детския смях, къпещите се младежи, жените, перящи на плоските камъни, мъжете с въдица в ръка и пълни рибарски кошчета, стадата животни, пиещи от реката, за мен са скъп и слагконосталгичен спомен.

Реката е наречена Augusta още в древността, защото е била златоносна, а стари жени разказват, че когато са перяли във водите ѝ грехи с гръбове, понякога после в тях са намирали самородни златинки. Тя не е нито твърде голяма, нито твърде дълбока, нито твърде бърза, а спокойна и ласкава, ромолеща тихо и нашенваща златни приказки и легенди за земята, през която тече. Но тя е известна до друсия край на земното кълбо - на нея е кръстен нос Огоста на остров Ливингстън в Южните Шетлъндски острови, край бреговете на Антарктика.

Челни позиции за вокални таланти от ОШИ на международен фестивал

Поредни високи отличия завоюваха певчески таланти от Обединена школа по изкуствата "Добри Христов" с преподавател по вокал г-жа Марианна Цолова. Учениците Роксана Петрова, Мила Иванова и Николай Калинов се нарешиха на челните позиции в онлайн изданието на Международния фестивал "City of talents" 2021 - Румъния. Роксана спечели голямата награда Гранд При и първо място в раздел "Филмова музика". Двете момичета получиха и покани за участие в 7-ото издание на Конкурса "Preparing stars festival" за предстоящата 2022 година. На второ място се класира Николай, демонстрирайки вокалната си гарба в раздел "Роден език". Мила спечели приза "Трофей", като се отличи в музикалните направления "Чужд език" и "Музикъл". Възпитаниците на школата се състезаваха достойно с участници от над 20 държави, сред които Полша, Албания, Бахрейн, Ливан и САЩ. Диплом получи и тяхната преподавателка - г-жа Цолова, като член на международно жури за работата си и старанието, което отдава в подкрепа на изкуството, а също и грамота за отличен вокален педагог. "Хубавите новини не спират за мен, гордея се с моите възпитаници и успехите, които постигат през тази година, въпреки ограниченията, наложени заради пандемията. Тяхното трудолюбие е безпределно" - споделя г-жа Цолова.